

Redacția: Brașov, Piața Mare Nr. 20.
 Prețurile: Anul 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 3 franci.
 Se primumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la dd. colectorii.
 (Amplasamentul pentru Brașov: administrațiunea, piața mare, lângă Inului Nr. 80 etajul I.; pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dușul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Nr. 20.

Brașov, Luni-Marti 27 Ianuarie (8 Februarie)

1898.

Candidatura prințului George.

Multă neliniște a produs în cercurile diplomației europene, dăr mai ales în Germania și Austro-Ungaria, atitudinea Rusiei în afacerea candidaturii prințului George al Greciei pentru postul de guvernor în insula Creta. A surprins pe cei mai mulți hotărârea, cu care Rusia susține această candidatură, deși Sultanul i-se opune.

Se'nțelege, că întrebarea ce și-o pun toți este: de ce motive pôte fi condusă Rusia, când ia de-odată în mod atât de energic candidatura prințului George, și ce urmări pôte avé această pretensiune și urgitare din partea Rusiei, decât Sultanul va persevera în refuzul său de a-i satisface?

Unii cred, că împăratul Nicolae II vrea să facă ceva pentru vărul său, prințul George, căruia îi datorresce personal recunoștință, pentru că în anii de mai înainte, când Nicolae II era încă principe moștenitor și călătorea împreună cu prințul George în Japonia, acesta l'a scutit de pumnalul unui atentator, apucându-l de braț.

Sunt însă mulți, cari dic, că decât aceste considerațiuni de rudenie și de recunoștință n'au influențat politica rusescă, când ea s'a opus debarcării trupelor grecesci sub conducerea prințului George în Creta, atunci de ce ar căuta să o influențeze acuma?

În unele cercuri diplomatice se mai presupune, că ar fi ôre-care legătură între persistența Rusiei de a face pe prințul George guvernor al Cretei și între dorința ei de a dobândi cumva desființarea tratatului privitor la interdicerea trecerii corăbiilor de războiu prin Dardanele, ca astfel să nu mai fiă închis drumul corăbiilor de războiu rusesci, ce staționază în Marea Negră. Amintitele cercuri cred adecă, că se pote fôrte bine, ca Rusia să jöce

rolul de intrasigentă în afacerea candidaturii prințului grecesc numai ca printr'asta să pôtă dobândi ôre-cari concesioni pentru flota de războiu rusescă din Marea Negră în cestiunea Dardanelelor.

Dăr o gazetă oficiösă din Petersburg spune, că decât Pôrta nu va voi să primescă nicidecum candidatura prințului George, cabinetul rusesc nu va face alta, decât va adopta un fel de pasivitate în cestiunea Cretei, ne mai voind astfel să ia parte la stăruințele celorlalte puteri pentru rezolvarea ei și părăsind de fapt așa ôisul concert european.

Acésta, firesce, nu pôte fi nicidecum indiferent pentru celelalte puteri europene, și prin urmare ele se simt încâtva neliniștite în urma celei mai noué atitudinî a Rusiei.

Nu puțin contribuie la nedumerirea, ce există în privința atitudinii Rusiei în cestiunea Orientului european și ultimele evenimente din Peninsula-balcanică.

S'au arătat de mult simptome, cari fac să se bănuescă, că buna înțelegere pe basă susținerii actualei stări a lucrurilor din Peninsula-balcanică, ce s'a fost inaugurat prin visita împăratului Francisc Iosif la Petersburg, nu mai este atât de perfectă. Unele foi, cari sunt de ordin bine informate, constată chiar, că există o deosebire de vederi între Austro-Ungaria și Rusia în ce privește tendința, de a susține *status quo* în Orientul european.

În asemeni împrejurări, decât se va avé în vedere, cum în Bulgaria prin rechiâmarea oficerilor refugiați în Rusia politica rusescă a câștigat și mai mult teren, cum în Macedonia se prepară în ascuns o nouă răscolă, și cum cabinetul rusesc ia de-odată poziția energică față cu Sultannul în favoarea prințului grecesc George; decât pe lângă acestea se va avé în vedere, că Germania și Austria nu consimt la candidatura

prințului George și că prin urmare se află în desacord cu Rusia într'un punct însemnat, în prejudiciul înțelegerei stabilite cu ocaziunea vizitelor la Petersburg: nu ne putem mira de temerea, ce există, că Rusia, cu totă grija ei aparentă pentru Orientul estrem, pregătesce ceva în Orientul european.

Campania de calumniare se continuă.

Erăși au scormonit Jidano-Maghiarii dela gazetele din Pesta un complot românesc, ca din nou să-și facă plăcerea de-a striga și țipa în contra Românilor, a insulta și calumnia, pentru ca cu o ôi mai în urmă să deuteze erăși cu o desmințire ca aceea a oficiösei „Corespondențe de Pesta“.

De-ocamdată denunțările se îndreptă în contra societății tinerimei române universitare din Pesta „Petru Maior“. Spre a înfățișa această societate ca pe un cuib de machinațiuni și de conspirațiune politică, este citat la o pretinsă întrunire secretă (în cafenea?) a membrilor societății „Petru Maior“ însuși veteranul luptător Axentie Severu, se'nțelege, că fără scirea sa.

Etă ce faime au lăpit foile jidano-maghiare:

Studentii universitari români din Budapesta, scriu aceste foi, ca membri ai Societății „Petru Maior“, au ținut Joia trecută o adunare politică în cafenăua Micsek sub presiunea d-lor Axentie Severu și Coroianu, cari s'ar fi dus în acest scop la Budapesta „cu mai mulți fruntași valahi“. Foile unguresci mai pretind a scii, că obiecțiile de discuțiă în adunare au fost călătoria la Viena a dōmnelor săsesci și desvélirea monumentului „Barkucz“ (pôte voi fi voit să dică *Bărnăușii*), ce dic că se va face la Blășiu în 15 Martie (după altele în 15 Maiu). Ce-i mai mult, aceleași foi sciu să comunice și hotărârile, ce s'au luat în acea adunare. Anume să se fi decis ca în

cestiunea călătoriei la Viena a dōmnelor săsesci să mergă solidar cu Sașii în contra Maghiarilor, ér în cestiunea „desvélirii monumentului lui „Barkucz“, în cas decât Maghiarii nu i-ar lăsa să ducă în deplinire această serbare, „să sară cu cöse și cu măciuc și să-i tóce pe unguri în cap ca pe nisce câni“. În fine să fi hotărît acea adunare, ca Liga și Românii conducători din Ungaria să țină în timpul cel mai scurt o adunare la Blășiu.

Acésta e cea mai nouă scire, cu care pledéză foile unguresci din Budapesta. Unele din ele publică pe basa ei chiar articuli de fond, cari sunt îndreptați în prima liniă contra societății „Petru Maior“, care este de mult ghimpe în ochii șovinistilor. Astfel „Esti Ujság“ în primul său articol de Sâmbătă, intitulat „Petru Maior“, își varsă veninul asupra acestei societăți atacând poliția și autoritățile fiindcă toleréză asemenea acțiuni ale unei „societăți neesistente“ ca „Petru Maior“. Ba această foia mai cere, ca procurorul să tragă în cercetare pe „vestitul tribun (Axentie) și pe epigonii săi pentru infidelitate“.

Se vede, că în aceste mișelescî scorniturî ale gazetarilor jidano-maghiari este metod și sistem.

Mai deunăđi credeau foile șoviniste, că suspiciunea pe Sași, că dau mâna cu „revoluționarii valahi“ decât vor accentua, că la primirea în Brașov a damelor săsesci din deputația cunoscută a fost de față și d-l Axentie Severu, „tribunul român“. Incai în cazul acesta se basau cel puțin într'atăta pe adevér, încât de fapt d-l Axentie a fost atunci la gară. Acuma însă, pe când îl făceau președintele unei consfătuiri politice secrete cu membrii dela „Petru Maior“, d-l Axentie Severu se afla în Brașov. Acésta o scim cu siguritate. Dăr nici că e nevoie de această constatare, deoarece aceleași foi au și adus stereotipa desmințire, spunând, că poliția a făcut cercetare în afacerea acelei întruniri din cafenăua Micsek și a constatat, că în acel timp se aflau în această cafenea numai 2-3 studenți români.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Ce este poesia? care este influența ei morală și misiunea ei în ôilele nôstre.

de M. Străjanu.
(Urmare.)

Activitatea intelectuală este o educațiune care ni-se preface în natură și deprindându-ne a privi lucrurile din partea lor exterioară și a ne esplica viața ca rezultatul unui simplu mecanism al materiei, analog mecanismului unei mașine neînsuflețite, ne este greu a ne ridica la un punct de vedere mai înalt și a esamina viața prin percepțiunea interioară a conștiinței, prin care singură putem cunoșce esența, valoarea morală și întrégă poesia ei.

La acésta să adaogăm simpatia în-născută generațiunilor de astăđi pentru vechiul mod de vedere cu gingaticile aspirațiuni și sublimile sale idealuri, dispărute astăđi din minte, dăr rămase prin ere-

ditate ca dorințe și aspirațiuni în sânge și nutrite încă prin educațiunea primită în copilărie. Să ne dăm apoi sémă de influința contactului cu religiunile și filosofia pesimistă a orientului, descoperite și răspândite în Europa de-abia în vécul nostru cu ajutorul filologiei; și lesne ne vom puté explica adénca sguduire și pornirea spre melancolie a spiritelor din ôilele nôstre, melancolie pe care așa de frumos o zugrăvesce Leconte de Lisle în următoarele versuri:

„Este o ôi, o oră, când în aspra cale, încovoiat sub povara anilor, spiritul omenesc se opresce și, cuprins de ostenelă, se reîntorce meditativ cătră ôilele uitate. Viața a obosit așteptarea lui neroditoare; el ascultă glasul tēu, o sfântă aducere aminte!

„Fericit! odinioară el credea pământul neperitor, îl auđia vorbind cerului apropiat. El nu pătase haina sa curată și țaria cu țarie în frumșeța lumii.

.....

„De ađi însă nime nu va mai înlătura spre apusul tainic purpura atîrnată dinaintea altarului, și nu va auđi trecend în vânturile profetice primele convorbiri ale pământului cu cerul. Înțelepții, culcați sub galerii secrete, privesc linisciți epocile de vijelie și timpurile de pace rostogolind cu un curs egal pe om cătră vecie.

„Er noi, noi, mistuiți de un dor neînțeles, pradă nenorocirii de a crede și a iubi pentru totdeuna; răspundeți, o ôile noué, ne redați voi viața? Spuneți, o ôile vechi, ne redați voi iubirea?

„Unde sunt lirele nôstre de aur, împodobite cu flori de iacint! și imnul ôeilor fericiti și corul de feciore, Eleusis și Delos și tinerele Teorii, și poemele sfinte, cari isvureau din inimă?

„Unde sunt ôeii-promiși, formele ideale, marile culturi îmbrăcate în purpură și glorie, și virtuțile senine deschidend spre ceruri aripelile lor triumfale?

„Da! réul este la culme! Aerul veacului este supérator pentru spiritele rânite. Te salut, uitare de lume și de mulțime;

„Reprimesce-ne, o Natură, în sfințele tale brațe!

„În mantia de aur, Auroră misteriosă, deșteptă un cântec de iubire în fundul pădurilor dese! Desfășură încă, Sóre, haina ta glorioasă! Munte, deschide sinul tēu plin de auroră și de pace!

„Suspine majestöse ale undelor potolite, murmurați mai adenc în inimile nôstre îngrijate! Răspândiți, o păduri, urnele vóstre de rouă! Revarsă-te în noi, liniște scântătoare a cerurilor!

„Mângăiați-ne în fine de speranțele deșerte. Drumul nefructuos a rânit picioarele nôstre góle. Din vérful marilor promontorie, departe de sgomotele omenesci, o vânturi, duceți-ne cătră zeii necunoscuți!

„Er decât nimic nu răspunde în nemésurata întindere decât résonetul sterp al vecinicei dorințe, rémas bun, deșerturi, unde sufletul deschide o aripă pierdută! Rémas bun, vis sublim, imposibil de realizat!

„Și tu, divină Mórte, în care totul reîntră și se șterge, primesce pe fiii tēi în sinul tēu înstelat; liberéză-ne de timp, de

Au trebuit să se grăbescă cu desmintirea, căci prea era bătăie totă născocirea, care la prima privire trebuia s'o recunoască ori-ce cetitor atent de ceea ce este.

Nu vor trece 2—3 zile și éráși vom ceti vre-o nouă minune despre cine scie ce planuri revoluționare „valahe”. Așa se țin lanț fainele de senzațiune, cu cari șovinistii jidano-maghiari vor să țină în încordare opiniunea publică. O vor păși-o însă cum a peșit'o cel ce a vrut să sape grópa altuia.

Germania și Austro-Ungaria.

„Reichswehr“ din Viena publică éráși un articol în contra Germaniei. Fóia vienesă dice, că politica esternă din urmă a Austro-Ungariei a devenit fricóșă numai din pricina Germaniei. De cât-va timp încóce Germania caută a crea tot mai mari contrarietăți de interese între Austro-Ungaria și Rusia, ca apoi ea (Germania) să potă păși la mijloc și să se afișeze ca salvătórea monarchiei.

Rusia și Serbia. După cum anunță „Gazeta de Colonia”, Rusia pretinde dela Serbia, să-i plătescă datoria de 300,000 ruble, datoră de pe la anii 1876. Prin acésta Rusia vré să dea a înțelege Serbiei, că nu e mulțamită cu curentul politic actual și mai ales cu ex-regele Milan, care e luat la ochi de Rusia, ca agent al Austro-Ungariei. Fóia germană mai spune, că cercurile diplomatice din Viena sunt fórté îngrijate de acésta întorsétură a politicei rusesce.

Bismarck despre candidătura

principelui George. Un colaborator dela „Leipziger Nachrichten“ a interviewat pe principele Bismarck în cestiunea candidăturii pusă de Rusia la postul de guvernor al Cretei. Bismarck a đis, că nu póte regreta în deajuns opoziția ce-o face Germania acestei candidăturii. Prin acésta se sdruncină bunele raporturi ale Germaniei cu Rusia și panslaviștii câștigă teren de agitațiune între Germania și Rusia. Germania n'are interese în Orient și ar trebui ca ea să mérégă mână în mână cu Rusia, decă vré într'adevăr să susțină pacea europeană.

Puterile și cestiunea Cretei.

O telegramă din Viena anunță, că Austro-Ungaria și Germania nu se vor învoi la nici un cas, ca Sultanal să fiá forțat a primi candidătura principelui George. La aceste două puteri se mai alătură și Italia, adecă tóte statele din tripla alianță. Din potrivă Anglia și Franția sprijinesc propunerea Rusiei. „Köln. Ztg.“ dice, că atitudinea Rusiei a provocat mahnire la cele trei puteri aliate, și din acésta atitudine apare tot mai mult, că Rusia n'are de-a face întratată cu Turcia, ci mai ales cu Austro-

Ungaria. Afară de Bulgaria, Rusia vré să mai aibă încă un punct de rađim în Balcani.

Acțiunea Sașilor verđi.

Sub titlul acesta publică aprópe tóte foile unguresce o notiță în care se spune, că partida Sașilor verđi din Brașov și Sibiu, a ținut săptămána trecută o conferență acolo, unde după lungi discusiuni s'ar fi luat resoluțiune, ca față de guvernul unguresc să se ia poziția energică, deótrece numai el e responsabil pentru faptul, că Majestatea Sa n'a primit deputația femeilor sásesci. Au mai hotărít, se se voteze neîncredere tuturor acelor deputați sași, cari ar sprijini guvernul fiá și numai la părere, apoi să fiá provocați a-și depune mandatele.

Ocupându-se cu acésta pășire a Sașilor-verđi, „Pol. Corr.“ din Viena dice următóarele:

„Hotărírea acésta — la care n'au avut nici o competență amintiții conducători opoziționali — nu vor băga-o în sémă deputații sași, cu atât mai vértos nu, că ea nu coréspunde dispoziției ce domnesce în cercurile alegătorilor sași, cari încep să recunoască, că mișcarea înscenată din incidentul proiectului de lege despre schimbarea numelor de localități, a fost făcută meșteșugit — căci pe calea acésta nu se póte maghiarisa.

„E neasmenat mai mare pericol pentru sásime romanisarea din partea poporațiunii române mult mai număróse, care și până acum a scurtat pe Sași în multe puncte. Abaterea acestui pericol de pe capul Sașilor nu se póte face, decă prin alipirea lor sinceră la statul maghiar, sub al cărui scut Sașii și-au susținut naționalitatea timp de șapte vécuri. Este dér în interesul bine priceput al Sașilor a sugruma direcția, care în ori-ce manifestare a statului maghiar vede o tendință îndreptată contra naționalității proprii, și face să tradeze astfel veleități irredentiste“.

Arătare la tribunal pentru violare de domiciliu.

Prețul Toma Giurgiu, din Purcäreni a făcut la tribunalul reg. ung. din Brașov următórea arătare în contra perchisiției domiciliare ilegale. întemplată în locuința sa înainte cu două săptămáni:

Onorat tribunal regesc!

Vineri în 21 Ianuarie 1898 după órele 9 a. m. au intrat în locuința mea din Purcäreni (Pürkeretz) doi indiviđi necunoscuți, dintre cari unul s'a dat neguțător de lemne și celalalt funcționar la ministerul de interne. Cel din urmă a venit însoțit de nisce indiviđi înarmați și îmbrăcați în haine de gendarmi, éráși necunoscuți mie.

Aceștia fără vre-un ordin judecăto-

resc, fără de nici o legitimare, au făcut la mine perchisiție domiciliară, folosindu-se de un procedeu ilegal. Lucrul s'a petrecut în modul următor:

(Aici urméză descrierea aménunțită a celor petrecute în domiciliul preotului Giurgiu, când cu perchisiția din Vinerea de 21 Ianuarie. A se vedé aménunțele privitóre la acésta perchisiția în Nr. 12 al fóiei nóstre din 17 (29) Ianuarie 1898 în raportul intitulat „Perchisiția dela Purcäreni“, în care raport sunt cuprinse tóte datele ce le aduce preotul Giurgiu în arătarea de față. După descrierea amintită, arătarea preotului Giurgiu se încheie astfel:)

Până la venirea pretinsului secretar ministerial, locuitorii comunei, Români și Unguri, trăiau în linisce și cu pace. De atunci încóce ferb spiritele. Vorbesc mereu de prin gazete, Ungurii cu deosebire, despre anii 1848—49. Era necesar óre, ca d-l Hamari Kalman să turbure pacea și liniștea cetățenilor și să deștepte în ei neîncrederea unul contra altuia?

Eu personal, în urma acestora, pot să fiu espus la felurite șicane, eu care am onóre a mă láuda, că sunt mai bun și mai fidel cetățen, ca densus, fiind-că în urma faptelor mele nu s'a produs nicăirea neliniște, ca în urma faptelor densusului aici în comuna nóstră.

Onorat tribunal regesc!

Din faptele espuse mai sus, așa cum s'au petrecut în locuința mea, în prezența celor amintiți mai sus și a soției mele, rezultă neîndoios mai întâiu, că indiviđii sus amintiți au comis cu mine delictul violării domiciliului prevédut în § 199 al codului penal ung. decă se va constata, că respectivii indiviđi, mie necunoscuți, au fost oficiali publici; ér decă se va constata, că au fost persoane private, au comis cu mine delictul prevédut în § 332 al codului penal.

De aceea mă adresez cătră onoratul tribunal regesc de a cerceta acest cas, luând măsurile necesare în cercul său de competență și decă se va dovedi, că persoanele, cari au făcut la mine perchisiția ilegală, sunt oficiali publici, va procede din oficiu contra lor; ér decă s'ar dovedi că sunt persoane private, să procedă în sensul legii pe baza cererii mele de față.

Așteptând un rezultat satisfăcător sunt

cu distinsă stimă

Purcäreni în 4 Febrarie 1898.

Toma Giurgiu,
preot gr. or.

Un proiect al Cehilor.

Conducătorii tinerilor cehi Pačák și Dr. Herold, au surprins pe ministrul-președinte Gautsch c'un proiect de lege de naționalitate, pe care l'au înaintat dietei boeme.

Proiectul constă din 11 paragrafi, cuprindând cele mai însemnate declarațiuni principiare.

§ 1 dice, că regatul boem rămâne

una și nedespărțit în întreg cercul său administrativ și legislativ; § 2: din punct de vedere al administrației și justiției, cercurile și districtele nu se pot regula și schimba decă cu concursul dietei; § 3: autoritățile de stat și autonome își exercită competența pe întreg teritoriul Boemiei; § 4: limba cehă și germană sunt limbi regnicolare egal îndreptățite în întreg regatul boem; § 5: tóte rescriptele adresate dietei, resoluțiunile prea înalte și publicațiunile guvernului, să se redacteze în limba cehă și germană; § 6: limba cehă și germană sunt limbi oficióse la tóte funcțiunile de stat și regnicolare, și toți funcționarii de stat și regnicolari sunt obligați a cunoște améndoú limbile țării. Fiá-cărui cetățen îi stă în drept a folosi una din cele două limbi în tóte funcțiunile din țără, și pertractarea se face în limba în care s'a scris arătarea. Inscriptiile și stampiliile autorităților trebuie să fiá de două limbi; § 7: folosirea limbii în contactul intim oficios, precum și în atingerea cu părțile, va hotărí-o legile regnicolare corespundétor acestei legi; § 8: națiunea cehă și germană posedă caracterul națiunii politice cu drepturi egale, și fiá-care cetățen are dreptul a-și folosi limba lui în viața publică și privată; § 9: legea acésta nu se póte schimba decă în prezența unei a treia părți a deputaților în dieta, c'o majoritate de 2/3. — Cei din urmă doi paragrafi vorbesc despre executivă.

Proiectul acesta al Cehilor tineri a cam stricat socóțela ministrului Gautsch, care voia să înainteze dietei o ordonanță de limbă modificată, și spre scopul acesta doria să confereze cu bărbații conducători ai Cehilor, Germanilor și Moravilor, deosebit. Față cu acésta, Cehii ș'au precizat condițiunile, au subscris proiectul lor de lege și l'au dat unei comisii de 24 spre desbatere.

Demonstrațiile studentesci din Viena.

La universitatea din Viena s'au întemplat în 4 l. c. mari demonstrațiuni între studenții cehi și germani.

Scim, că în urma grevei studenților germani, prelegerile la universitate s'au sistat, anunțându-se acésta și din partea rectorului pe tabla négră a universității.

În 4 l. c. studenții cehi s'au dus la academia de științe însoțit și de alți colegi slavii, unde au voit să esopereze continuarea prelegerilor. Au intrat mai întâiu la clinica profesorului Albert, care e ceh de origine. În sala clinice nu puteau să între decă ceia, cari aveau bilet de legitimație. Ștudenții, cari au putut pătrunde înăuntru, își aruncară biletele pe ferestri, ca cu ele se potă intra și ceilalți. În urma acestei reușite apucături sala clinice fú îndată ocupată de peste o sută de studenți.

Acum cerură energic dela profesor să-și continue prelegerile, dér un asistent

număr și de spațiu și redă-ne repaosul, care ni-l'a turburat viața!*)

Acest sentiment de tristețe și de regret pentru idealurile din alte timpuri se vede încă și la poezii veacului trecut. Schiller, în „Zei Greciei“, jelesce natura pustiită de vechile sale divinități, cari au dus cu sine tot ce e frumos, tot ce e sublim, lăsându-ne numai vorbele góle ale miturilor. Și Goethe adreséza lui Faust prin corul spiritelor, o plângere amară în contra influenței pustiitóre a științei.

„Ah! ah! tu ai nimicít frumósa lume cu puternică lovitură. Ea se surpă, să descompune! Un semiđeu a sfărmat'o! Noi ducem ruinele ei în neant și ne plângem pentru pierderea frumósei lumi“.

Dér decă știința este în adevér inimică poeziei în acest înțeles, ea este, cum dicea d-na Staël, asemenea săgeților lui Telef, cari vindecă singure ranele ce le fac. Și menționatul cor al spiritelor din tragedia lui Goethe, prin care vorbește

însu-și glasul omenirii, tot lui Faust, tot științei îi reclamă remediul pentru marea pierdere.

„Puternic fiu al pământului, mai pompósă zidesce-o éráși (lumea); în sinul tóu o zidesce! Incepe o nouă viață cu simț luminat și nouă cantece vor răsuna“.

Însé acésta reconstruire a lumii morale o póte face numai știința completată prin filosofía și poezie.

Sunt două moduri de vedere și de cunoșcere: unul exterior, propriu astronomiei, fizicii, chimiei, fiziologiei și tuturor științelor întemeiate pe percepțiunea simțurilor din afară; și altul interior, propriu filosofiei cu deosebita ei ramificațiune, întemeiate pe percepțiunea simțului interior séu a conștiinței.

Aceste două moduri de vedere, numai împreună ne pot da cunoștința deplină a lucrurilor și a vieții.

Până astăzi pare că s'a ținut prea puțin séma de drepta cumpénă între observațiunea esterióră și cea interióră, între

știință și conștiință, și între metoda analitic și sintetic în esaminarea lucrurilor. Și știința, care se mărginesce numai la observațiunea esterióră și la analiza mecanică a fenomenelor, ne lasă nemulțamit, pentru că-i lipsesce partea cea mai însemnată.

Percepțiunea din afară ne póte esplica fenomenele naturii fizice și cel mult ale vieții plantelor și animalelor neraționale. Analisa mișcării moleculare a nervilor ne póte face să înțelegem cum prin contactul cu lumea din afară se nasc impresiunile, cari în focarul creierului omnesc devin originea sentimentelor și cugetărilor, însă nu ne póte spune nimic despre natura morală a omului; nu ne póte spune, cum din vibrațiunile comunicate creierului se nasc senzațiunile de sunet, de lumină, de gust, de miros, s. a. Vibrațiunile moleculare ale sistemii nervóse sunt numai agenții fizici ai senzațiunilor. Cum agentul psihic, numit suflet, prelucréază aceste curente nervóse și cum produce din ele, cu ajutorul organelor celor 5 simțuri din afară

și al simțului interior, senzațiunile, cari sunt punctul de pornire al tuturor ideilor și simțemintelor omnesce, — acésta este o taină încă nepétrunsă de știință.

Dér, să ne grăbim a o recunoște, nici nu este acésta pretențiunea științelor díse positive, și nedreptă este acúsarea ce li-se face în acésta privință. Teoria evoluțiunii, teoria luptei pentru existență, a eredității fiziologice, a selecțiunii naturale, teorii ridicte la valórea de legi ale naturii prin studiile naturalistilor, cu Darwin în frunte, teoriile chimiștilor despre combinarea și transformarea elementelor, ale fiziologilor despre funcțiunile organismului, — tóte acestea ne esplică originea sistemelor solare, originea vieții, desvoltvrea vieții pe cutare planetă, și legile naturii omnesce în ceea ce ea are comun cu plantele și animalele: nu pretind însă a ne esplica și legile ei morale.*)

(Va urma.)

*) Însă-și cestiunea despre originea vieții este încă pentru mulți cugetători o problemă.

*) Leconte de Lisle: Poèmes antiques, Des irac.

al profesorului Albert anunță, că prelegerile s'au sîstat. Auțînd acēsta, studenții au început sē facē un sgomot asurđitor, se fluerau și strigau: „Trebue sē vie! Trebue sē ne propunā, orī dēcā nu, sē ne întōrcōa banii ce i-am plătīt! Suntem aici, ca sē invēțām, ēr nu ca sē facem grevā!”

In curēnd soși și decanul *Ebner*. Acesta cerū dela studenții, sē se depărteze în linisce. Studenții germani, cari au putut sē între în salā, au eșīt cu strigārī de „Prosit”, însă studenții cehi rēmaserā acolo continuānd sgomotul. Decanul porunci servitorilor sē deșerteze sala. Un student ceh se ridicā atuncī pe-o bancā și ținū o vorbire în care a spus, cā rectorul trebue provocat, ca la început sēptāmānei viitoare sē dispunā a se reincepe prelegerile. Eșirā apoi din salā și în antișambrā incepurā a-se încăera cu studenții germani.

Erau cam 300 de cehi, cari se îndreptarā cātrā universitate. În drum cāntarā „*Hej Slovane*”. Porțile universității fiind închise, cēta s'a retras pe Ring și s'au oprīt înaintea academiei de arte. Aici, se întēlnirā cu o grupā a tehnicilor germani. „*Jos cu Nemții!*” strigarā studenții cehi vēđēndu-i. În momentul acesta întrevēni poliția.

La amiaqi o deputațiā a studenților cehi s'a dus la rector, cāruia i-au declarat, cā Slavii nu vor sē provōce pe nime, dēr nicī ei nu vor suferi nicī un fel de provocare.

În ziua următoare cāți-va dintre ei au voit sē pētrundā în aula univeristății, însă poliția i-a respins. În urma acēsta Slavii au publicat o declarațiā în care spun, cā fiind cunoscut punctul lor de vedere, nu se vor mai amesteca pe viitor în trebile greviștilor germani.

„*Neues Wiener Tagblatt*” anunță, cā guvernul n'are de gānd sē închidā școlele superioare, ci plānuesc cea mai strictā pēdepsire a corifeilor grevei.

SCIRILE DILEI.

— 26 Ianuarie v.

„*Popā valah între baionetele gendarmierilor*”. Cu titlul acesta „*Budapesti Hirlap*” dela 5 Februarie aduce următoarea scire:

„Preotul valah din comuna *Sántana*, în comitatul *Mureș-Turda*, pe care fisolgābirēul *Molnár János* l'a citat la sine mai de multe-ori pentru *agitățione*, nu s'a prezentat la pertractare. În urma acestei îndirjiri fisolgābirēul a dictat preotului o pedēpsā în bani. Preotul aflānd, cā a fost osindit, a trimis fisolgābirēului o epistolā valahā plină de vātēmār, în care timbrase dispozițiunile legi (?) ca o procedere barbarā și declarā, cā nu vrē sē scie de acēstā sentință. Fiind-cā popa nu plătise pedēpsa în bani, fisolgābirēul l'a dus cu *gendarmierii* în *temnița tribunatului din Mureș-Oșorheiă*. Deōre-ce acest popā a fost mai de multe-ori închis, protopopul l'a suspendat din post pentru scandalurile sale”. — Vorba fiind aici de batjocurirea unui preot român și încă sub cuvēnt de „*agitățione*”, sperām, cā vre-unul dintre cetitorii noștri din acele părți va căuta sē lāmurescā opiniunea publicā romānā asupra adevēratei stări a lucrului.

„*Sub auspiciis regis*”. Foile unguresci comunicā cu mare bucuriā următorul cas istorisit de oficiōsa „*Bud. Tud.*”: S'a întēplat dīlele trecute, cā Majestatea Sa a chiāmāt la sine pe micul nepot *Carol Francisc Iosif*, fiul archiducelui *Otto*, ca sē afle ce progres a făcut în limba maghiarā. Micul archiduce s'a și prezentat la Hofburg în uniformā militarā. Sosind înaintea domnitorului, acesta l'a întrebāt în limba maghiarā: — Ei, nepoțelul meu, cum stām cu ungurēscā? Micul archiduce nu era pregātīt la acēstā întrebare, dēr în curēnd s'a reucles și rēspunse monarchului într'un limbagi maghiar corect la întrebările, ce i s'au pus. După examen, Majestatea Sa adia cu blāndēțā capul micului archiduce, l'a lāudat fōrte mult și-l dimise dīcēndu-i: Invațā numai și mai departe cu sirguintā limba maghiarā! „*Bud. Tud.*” mai adauge la acēsta, cā și archiducesa *Maria Iosefa*, mama lui *Carol*, invațā de doi anī limba

maghiarā, „care — dīce — tot mai des rēsunā acum în Hofburg”.... O fi, o fi!

Un fruntaș maghiar ca falsificator de cambii. „*Magyaroszag*” spune, cā în comitatul *Tolna* s'a dat dīlele aceaste de urmele unei mari hoții, al căror erou este un „*patriot*” de cel mai greu calibru, cu numele *Dōry Andor*, mare proprietar de pāmēnt. Dela cassa de păstrare din *Szegszard* el a contractat un împrumut de 40,000 fl. pe basa unei polițe false subscrisā de soția sa. Find-cā n'a plătīt nicī interese, nicī capital, avea sē urmeze litațiunea, dēr atuncī soția pungașului „*patriot*” protestā, declarānd, cā ea n'a iscālīt nicī un cambiu. Acum se porni cercetare în contra lui *Dōry* și s'a aflat, cā el a mai pāgubit și o altā bancā din *Szegszard* cu vre-o 60,000 fl. E temere, cā se vor face încă și alte descoperiri de acest fel. Intre polițe se aflā vre-o cāte-va, cari pōrtā *iscālītura ministrului de interne Perczel*. Familia *Dōry*, cum spune numita fōiā, e „*una din cele mai distinse familii în comitatul Tolna*”; pungașul are o rudeniā de-aprōpe, care e membru în camera magnaților. De aci se esplicā, cā *Dōry* nicī după ce a fost prins cu falsificarea cambiiului de 40,000 fl. n'a fost arestat, ci s'a pornit numai cercetare în contra lui, ēr cercetarea i-a fost bine venitā pentru a scāpa de temniță, *luānd calea spre America*, cum spune „*M.-g.*”. Așa faptele la luminā din sīnul „celor mai distinse” familii unguresci!

„*Severineana*”, societate comercialā pe acții, ce are se se înființeze în *Caransebeș*, după cum comunicā „*Fōia Diecesanā*”, își va ține adunarea generalā de constituire în 3 Martie n. c.

O nouă epidemiă. Medicii din *Óbecse* au constatat un nou soiū de bōlā epidemicā între copii. Ea este *aprinđere de șira spinării*, care în timp de 8—10 dīle se finesce de comun cu mōrte. Simptomele acestei bōle sunt: mare durere de cap, neliniște și ametēlā. După agitații bolnavii cad într'un somn adēnc din care arare-ori se trezesc. Unui econom cu numele *Stefan Mitrovičan* i-au murit patru copii în acēstā bōlā.

Teatru german. Ađi, Lunī, se va da melodrama „*Pretiosa*” de *Wolf*, musicā de *Weber*, în beneficiul distinsului actor *Iosef Sprintz*. În pregătire se aflā piesa „*Der Trompeter von Säckingen*”.

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amarā *Franz Iosef*, care mai mult de douē-deci de anī se bucurā de neasēmānatā popularitate. Efectul ei disolubil este durabil. Apa amarā *Franz Iosef* sē nu lipsescā din nicī o casā.

Concertul tinerimei academice romāne din Oradea-mare.

Oradea-mare, 3 Febr. st. n. 1898.

Șirul frumōselor concerte arangiate de tinerimea din loc, nicī în anul acesta nu s'a întrerupt. Cestiunea „*csardaș*”-ului de an, ce e drept, a desbinat tinerimea, încāt aceia cari au fost an pe lāngā „*csardaș*”, în ēst an n'au luat parte la nimic, nu ne-au sprijinit, deși petrecerea e romānā și scopul sublim: ajutorarea tinerimei sērace. Incidentul acesta pe noi, partea mai mare a tinerimei, nu ne-a descuragiat. Pentru asta mult avem sē mulțāmim neobositului president *Dr. Coriolan Pop* și d-lui *Iosif Vulcan*, cari nicī spese, nicī oboseli, n'au cruțat, ca întreprinderea nōstrā sē succedā. A și succes mai splendid, ca orī cānd.

Corul și quintetul predat pe violină au fost executate cu atāta precisiune, încāt aplausele pāreau a nu mai înceta. Conducătorul corului tinerimei, d-l *jurist Avram Pap*, și al quintetului, d-l *Victor Crețiu*, au fost rechiāmāți de repetite-ori între aplausele numērosului public.

Duetul cāntat de d-șōra *Ida Pap* și d-l *Sabin Ignat*, acompāniat la pian de d-șōra *Viōra Ignat*, a stors admirațiunea publicului; vocea d-șōrei *Ida Pap* a frapat pe toți cei preșenți.

Frumosul program a culminat în predarea monologului „*Prima rochie lungā*”, de *Ios. Vulcan*. L'a predat d-șōra *Hortensia Miclea*, într'o limbā dulce, ca și care în părțile ungurene rar se aude, cu atāta naivitate și mimică, încāt cei preșenți n'au mai sciut cum sē dea espresiune îndestulirei lor; d-sa totā sēra a fost obiectul ovațiunilor.

Piesa teatralā „*Gārgāunii dragostei*” de *Ios. Vulcan* a fost predatā admirabil. Laudā mai ales persōnelor, cari au avut rolurile principale anume: d-ra *Veturia Pap* (*Olimpia*), *Nicolau Schiau* (*Dr. Ursulescu*), *George Vodā* (*Țirgovistean*), predāndu-și fiā-care rolul atāt de leger, încāt pāreau a fi nāscuți pentru binā. Jocul d-șōrei *Veturia Pap* în „*Olimpia*” a întrecut tōte așteptările, publicul și-a manifestat plăcerea prin aceea, cā a făcut'o sē repetēscā mai multe părți pin rolul sēu.

Valōrea piesei din punct de vedere literar o pōte judeca cetitorul nepreocupat al operelor autorului sēu academicianul *Ios. Vulcan*.

Tōte d-șōrele, cari au luat parte activā la concert, în semn de recunoscīntā au primit frumōse buchete din partea tinerimei; suvenirea cea mai plăcutā le va fi însă succesul serei, ca și care în *Oradea* pōte nicī-odată n'a mai fost. O astfel de petrecere romānescā (nu mixtum compositum) în *Oradea* nu credeam sē putem face. Acum însă s'a dovedit, cā e posibil, laudā arangiatorilor acestei petreceri.

În paușā s'a jucat „*Cāluserul*” și „*Bătuta*” sub conducerea d-lui *Sabin Ignat*, ca vātāv, care a stors admirațiunea tuturor.

Petrecerea a durat pānā dimiņēta la 6½ ore, într'o animațiā nedescrībibilā, asta ar putē-o spune numai frumōsa cununā de dōmne și domnișōre presente.

Despre o parte a publicului din loc, care nu ne-a sprijinit, și despre partea aceea a tinerimei, ce separat și-a făcut cheful în aceeași sērā, în același edificiu, — ce sē dīce? *Imputări*? Nu! Sē le spun numele? — Nu! Vorbēscā consciința lor! Judece-i lumea!

Valachus.

Convocări.

Neputēndu-se ține adunarea constituantā convocată pe 2 Decemvre 1897 în scopul înființării și respective organizării *Despărțēmētului* beiușan al „*Asociațiunei* pentru literatura romānā și cultura poporului romān”, — în urmarea autorizării primite dela comitetul central al numitei *Asociațiuni*, am onōre a convoca o nouā adunare constituantā pe 24 Faur 1898 la 11 ore a. m. la școlā romānā gr. or. din *Beiuș*, la carea invit cu tōtā stima pe toți aceia din cercurile pretoriale de *Beiuș*, *Vascau* și *Ceica*, cari se interesēz de înaintarea în culturā a poporului romān și de literatura romānā, ca sē participe și se-și dea concursul la organizarea acestui despărțēmēt.

Beiuș, 5 Faur 1898.

Paul Pap,
advocat.

On. D-nī ai casinei și respective societății de lectură romānā din *Clușiu* prin acēsta sunt invitați, ca se binevoēscā a participa în numēr cāt de mare la adunarea generalā, care se va ține în localitatea proprie a casinei în 1 (13) Februar a. c. la 3 ore pm. cu următoarea

Ordine de dī: 1) Cuvēnt de deschidere; 2) Raportul comitetului; 3) Intregirea comitetului; 4) Propunerī și interpelārī; 5) Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.

Clușiu, 5 Februarie u. 1898.

Pentru comitet:

Alesiu Pop, Dr. Gregoriu Ilea,
director. secretar.

Premii pentru lucrări literare.

Din partea Comitetului despărțēmētului XI al *Asociațiuni* se escrie concurs

pentru 2 (douē) premii a 25 fl. pentru următoarele lucrări:

1. O lucrare de cel puțin 2 cōle tipărite, care sē tracteze regulele igienice de lipsă — sē le cunōscā poporul. Lucrarea acēsta sē pōtā fi introdusā eventual și ca manual de igienā în școlile populare.

2. O lucrare de aceeași mărime, care sē se ocupe cu necesitatea conservării portului romānesc în tōte ținuturile, și modalitățile reintroducerii lui acolo, de unde a dispărut.

Amēndouē lucrările aceaste sē fiā scrise în stil ușor și simplu, ca sē pōtā fi pricepute de popor.

Manuscrisele împreună cu un plic, care sē cuprindā numele autorului, sē se trimītā pānā la 20 April n. 1898 la adresa d-lui *A. C. Domșa*, *Blașiu*.

Lucrările premiate rēmān proprietatea acestui Comitet.

Blașiu, 1 Faur 1898.

Comitetul despărțēmētului XI al *Asociațiuni*.

Ioan German,
director.

A. C. Domșa,
secretar.

Petreceri.

Petrecerea Reuniunei Femeilor Romāne din Brașov. Comitetul arangiator al acestei petreceri a împărțīt deja invitările, al căror text este următorul:

„*Reuniunea Femeilor Romāne din Brașov* invitā la petrecerea cu dans, ce se va ține cu scop filantropic, Sāmbātā, în 31 Ian. (12 Febr.) 1898 în sala *Redutei* orășenesci. Inceputul la 8 ore sēra. Biletele: de persōnā a fl. 1.50, de familie (3 persōne) a fl. 3, un loc pe balcon fl. 2, se pot procura la d-nii: *N. I. Ciurcu* librar, *Frații Simay, M. & L. Laszlo* și sēra la cassā. Damele sunt rugate sē se presente în toilete simple”.

Suntem rugați tot-odată a avisa pe acei domni și familii romāne, cari din greșelā nu vor fi primit invitārī, ca sē binevoēscā a se adresa la d-l candidat de advocat *Alexandru Străvoiu* în loc.

NECROLOG. Pētrunși de cea mai adēncā durere, subscriși anunțām, cā prea iubitul nostru soț, tatā, frate, vēr și unchiū *Teodor Radu*, jude reg. ung. în pensiuene, advocat și fise al magistratului din *Caransebeș*, după o scurtā suferință, și-a dat nobilul sēu suflet în mānile Creatorului, astāđi în 4 Februarie a. c. la orele 10 a. m. în etate de 57 anī și după 24 anī ai fericiței sale căsătorii.

Rēmāșițele pāmēntesci ale scumpului decedat se vor înmormēnta după ritul bisericēi gr. cat. romāne în *Caransebeș Duminecā* în 6 Februarie n. 1898 la orele 1½ p. m. — În veci pomenirea lui!

Caransebeș, 4 Februarie 1898.

Maria Radu, nāscutā *Tornea*, ca soțā, cu fii sēi *Septimia* mār. *Cāmpian*, *Teodor* și *Maria*; *Ioan Radu* ca frate și ficea sa *Melintia*; *Domnina* și *Cristina* cu fii lor; *Augustin Cāmpian* ca ginere și ficea sa *Septimia*; *Ioan Radu* ca vēr, cu fii sēi *Dr. Demetriu*, *Nicolau*, *Dr. Iacob* și *Teodorica*. *Michail Radu*, ca nepot cu fii sēi etc.

SCIRI ULTIME.

Constantinopol, 6 Februarie. Sultanul primind ađi în audiență privatā pe ambasadorul austro-ungar *Calice*, a arātāt diferitele motive pentru cari pretinde a fi imposibilā candidatura prințului *George* la postul de guvernor al *Cretei*. *Calice* i-a rēspuns, cā în acēsta afacere Austro-Ungaria observā o atitudine conservativā.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Februarie 1898.

Renta ung. de aur 4%	121.40
Renta de corone ung. 4%	99.45
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.25
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	122.10
Bonuri rurale ungare 4%	97.25
Bonuri rurale croat-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	156.50
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	140.50
Renta de argint austr.	102.50
Renta de hartie austr.	102.45
Renta de aur austr.	122.35
Losuri din 1860	144.—
Actii de-ale Banței austro-ungar.	926 —
Actii de-ale Banței ung. de credit.	385.—

Actii de-ale Banței austr. de credit.	362.50
Napoleonori	9.53
Marcii imperiale germane	58.75
London vista	120.05
Paris vista	47.57 1/2
Rente de corone austr. 4%	102.95
Note italiene.	45.30

Cursul pieței Brașov

Din 7 Februarie 1898

Banota rom. Cump. 9.47 1/2 Vënd.	9.49
Argint român. Cump. 9.42 Vënd.	9.44
Napoleon'ori. C. mp. 9.52 Vënd.	9.54
Galbeni Cump. 5.60 Vënd.	5.65
Ruble Rusești Cump. 127.50 Vënd.	128.—
Marcii germane Cump. 58.50 Vënd.	58.80
Lire turoese Cump. 10.70 Vënd.	10.78
S ris. fons. Albina 5% 101.— Vënd.	102 —

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii

„Mureșiana“

să invite în sensul § lui 16 al statutelor la a

X-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Reghin la 12 Martie n. 1898 la 9 ore a. m. în localul institutului.

Obiectele ordinii de zi sunt:

1. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
2. Deciderea asupra conturilor și asupra împărțirii profitului curat.
3. Alegerea unui membru în direcțiune.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe anul curent.
5. Ficsarea marcelor de prezență pe anul curent.
6. Eventuale propuneri.
7. Esmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotențiar sunt rugați a-și depune la cassa institutului acțiunile și eventual documentele de plenipotență cel mult până la 11 Martie n. la 5 ore d. a.

Reghin la 1 Februarie 1898.

1401—1.

Direcțiunea.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „TIMIȘIANA“ societate pe acții în Timișoara, sunt invitați a lua parte la a

XIII-a adunare generală ordinară,

care prin acesta se convoca și se va ține în ziua de 22 Februarie a. c. stil nou, în localul institutului, ședința începându-se la ora 10 înainte de amăzi.

OBIECȚELE:

1. Cetirea raportului direcțiunii despre ghestiunea anului 1897, și al comitetului de supraveghiere.
2. Concluz asupra bilanțului anual și asupra absolutoriului cerut de direcțiune.
3. Hotărîre asupra întrebunțării profitului curat, al institutului.
4. Se vor alege:
  - a) 4 (patru) membri în direcțiune, la două posturi vacante, și la două cari espiră.
  - b) 4 (patru) membrii în comitetul de supraveghiere, a căror mandate espiră.
5. Desbatere și hotărîre asupra eventualelor propuneri făcînde în modul și timpul stabilit în punctul b) din § 22 al statutelor.

Timișoara, 3 Februarie 1898.

Direcțiunea.

În sensul §-lui 12 din statute: cu vot decisiv la adunarea generală pot participa numai acei acționari, cari depun acțiunile, transcrise cel puțin cu șese luni înainte pe numele lor, la cassa institutului înainte de deschiderea adunării generale.

Plenipotențiar în numele altuia, nu pôte fi decât cutare acționar. (§. 13).

INCHIEREA CONTURILOR

A INSTITUTULUI DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII „TIMIȘIANA“ în Timișoara, pe anul 1897.

Active.	Contul Bilanțului.	Passive.	
Cassa în numerariu.	9975 13	Capital de acții	280000 —
Cambii de bancă	478828 65	Fond de reser. general	39710.—
Cambii hipotecate	174573 60	Fond de rezervă pentru acoperirea pretensiunilor dubioase	2224.46
Imprumuturi hipotecare	284384 60	Fond de rezervă pentru diferențe de curs.	1400.—
Mobiliar	483.22		
după amortis. de 10%	48.32		
Imprumuturi pe efecte (Lombard)	2959 50	Fond de pensiuine	3100 —
Efecte proprii	4090 80	Depuneri spre fructificare	509445 06
Realități	17504 17	Cambii reescomptate	94841 —
Giro și Cheque Conto	391 23	Interese transitoare	13080 42
Conto-Corent	122 44	Dividendă neridicată	96 50
Interese de reescompt anticipate	386 86	Interese după capital de acții de emis. II.	61 70
Interese restante	3976 24	Diverse conturi creditore	2090 20
Diverse conturi debitoare	2927 —	Profit curat	32652.05
		Profit transpus din anul 1896.	1853.73
			34505 78
			980555 12

Sarcini.	Contul venitelor și a sarcinilor	Venite.	
Interese fructuate și capitalisate	23891 71	Profit transpus din anul 1896	1853 73
Salare	8946 50	Interese după cambii de bancă	40852 61
Contribuție erarială și comunală	4709 07	Inter. după cambii hipotecate	10097 53
Contribuție de 10% după inter. depunerilor spre fructificare	2389 18	Interese după imprumuturile hipotecate	24495 54
Interese de reescompt	3897 23	Interese după imprumuturile pe efecte	254 84
Chirie și spese de cancelarie	1125 55	Venitul efectelor proprii	192 70
Tipărituri și postporto	669 55	Venitul realităților	1377 08
10% amortisare din mobiliar	48 32	Provisiune	1058 85
Profit curat	32652.05		
Profit transpus din anul 1896	1853.73		
	34505 78		
	80182 88		80182 88

Timișoara, la 31 Decembrie 1897.

Rotariu, Istin, A. Creciunescu, Dr. Putică, Maniu, Țegle, Miculescu, director prov. comptabil.

Membrii direcțiunii

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al bilanțului, precum și cel al venitelor și sarcinilor, și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și esacte.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Theodoroviciu, Dr. Lazar Simon, Aureliu Dragan, Aureliu Popoviciu.

A V I S!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reînnoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa amurit și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-félé magvak.

Aussaatzeit: August und September.
Pflanzweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

4—17.150

**Renumitele
semînțe
de legumî și flori
a le lui
MAUTHNER**

se capeta în pachete sigilate și provédute cu marca oficială de contravențია „Ursu“ în magazinele mai mari de Coloniale și ferării.

Firma **Edmund Mauthner** din **Budapesta**, Strada Andraszy Nr. 23 garantéza numai pentru conținutul acelor pachete cu semînțe **pros-pete și veritabile**, care vor fi provédute cu numele **Mauthner** și cu marca „Ursu“, cum se vede din ilustrația alăturată.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octombrie st. n. 1897.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul accelerat (peste Arad) sosese la 0 ore 0 min. dimineța.
- II. Trenul de persoane la 8 ore dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la 10 ore 25 min. séra (acesta dela Budapesta până la Clușiu e tren de persoane, ér dela Clușiu până aici tren mixt)*).

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circula numai Vinerea dela Predeal, la 0 ore 0 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
- II. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. séra.
- V. Trenul accel. la — ore — min. séra.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța (acest tren merge până la Clușiu ca tren mixt, ér de acolo mai departe ca tren de persoane).
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. séra.
- IV. Tr. accel. (peste Arad) la — ore — min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
- II. Trenul accelerat (ce vine dela Arad) la — ore — min. dim.
- III. Trenul mixt la 11 ore a. m.
- IV. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia-